

Vlaamse Arbeidsrekening

Raming van het aantal jobs & vestigingen met personeel

Update 2016

www.steunpuntwerk.be/cijfers

Wouter Vanderbiesen
Katleen Pasgang

April 2018

Methodologie

Steunpunt Werk

Naamsestraat 61 bus 3551 - 3000 Leuven

T:+32 (0)16 32 32 39

steunpuntwerk@kuleuven.be

www.steunpuntwerk.be

Inleiding

Dit rapport geeft een cijfermatige weergave van de verschillende stappen die doorlopen worden bij de jaarlijkse updates van de raming van het aantal jobs en het aantal vestigingen met personeel.

Een gedetailleerde toelichting bij de gehanteerde concepten en methodologie kan u terugvinden in de methodologische rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van het totaal aantal jobs: nulmeting 2006' (Stevens, 2008) en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van het aantal vestigingen met personeel: nulmeting 2006' (Stevens, 2008). Deze rapporten kan u terugvinden op de website van het Steunpunt Werk: www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'publicaties' onder publicatietype 'methodologie'.

1. Raming van het totaal aantal jobs: update 2016

1.1. Loontrekkende jobs (2016)

Voor de raming van het aantal loontrekkende jobs vertrekken we van de RSZ gedecentraliseerde statistiek. Deze bronstatistiek geeft echter geen volledig beeld van het totaal aantal loontrekkende jobs. We schatten bijgevolg de studentenjobs en PWA-arbeidsplaatsen bij. We veronderstellen daarbij dat het totaal aantal studenten (gekend bij RSZ en RSZPPO) gelijk is aan het totaal aantal studentenjobs. Hetzelfde geldt voor de PWA-werknemers: we veronderstellen dat één PWA-werknemer gelijk is aan één PWA-job.

Voor meer info bij de raming van de bijschattingen verwijzen we naar het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' (Stevens en Herremans, 2008; zie www.steunpuntwerk.be).

Tabel 1. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSZ en RSZPPO per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest & België; 2016)

		Vlaams Gewest	België
31 december '15		2 222 548	3 863 594
30 juni '16		2 260 177	3 914 095
31 december '16		2 254 310	3 910 430
Stap 1			
Raming 31 maart '16	$(31 \text{ december '15} + 30 \text{ juni '16})/2$	2 241 363	3 888 845
Raming 30 september '16	$(30 \text{ juni '16} + 31 \text{ december '16})/2$	2 257 244	3 912 263
Stap 2			
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	$(31 \text{ december '15} + 31 \text{ maart '16})/2$	2 231 955	3 876 219
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	$(31 \text{ maart '16} + 30 \text{ juni '16})/2$	2 250 770	3 901 470
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	$(30 \text{ juni '16} + 30 \text{ september '16})/2$	2 258 710	3 913 179
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	$(30 \text{ september '16} + 31 \text{ dec. '16})/2$	2 255 777	3 911 346
Stap 3: jaargemiddelde 2016	$(\text{gem. 1}^{\text{ste}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 2}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 3}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 4}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16})/4$	2 249 303	3 900 554

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt Werk)

Eindresultaat loontrekkende jobs 2016

Tabel 2. Eindresultaat totaal aantal loontrekkende jobs (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2016)

	Vlaams Gewest	België
RSZ	2 071 713	3 537 735
RSZPPO	177 590	362 819
RSZ studenten	22 767	34 651
RSZPPO studenten	1 445	2 543
PWA	1 166	1 572
Totaal loontrekkende jobs	2 274 681	3 939 320

Bron: Vlaamse arbeidsrekening (Bewerking Steunpunt Werk)

1.2. Jobs voor zelfstandigen en helpers (2016)

Voor de telling van de jobs voor zelfstandigen en helpers wordt uitgegaan van de desbetreffende componenten zoals berekend bij de bevolking naar socio-economische positie. Dit na correctie van de zelfstandigen en helpers na pensioen, op basis van leeftijd en inkomen. De berekening van de jaargemiddelden in tabellen 3a en 3b heeft dus betrekking op de cijfers na deze correctie. Zie voor meer info het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeids-rekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen. Update 2016', op www.steunpuntwerk.be, rubriek 'publicaties', publicatietype 'methodologie'.

Tabel 3.a. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSVZ per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest; 2016)

		Zelfstandigen		
		Hoofd-beroep	Bij-beroep	Na pensioen
31 december '15		392 894	143 863	38 259
31 december '16		400 783	148 250	41 285
Stap 1				
Raming 30 juni '16	(31 december '15 + 31 december '16)/2	396 839	146 057	39 772
Raming 31 maart '16	(31 december '15 + 30 juni '16)/2	394 866	144 960	39 016
Raming 30 september '16	(30 juni '16 + 31 december '16)/2	398 811	147 153	40 529
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	(31 december '15 + 31 maart '16)/2	393 880	144 411	38 637
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	(31 maart '16 + 30 juni '16)/2	395 852	145 508	39 394
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	(30 juni '16 + 30 september '16)/2	397 825	146 605	40 150
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	(30 september '16 + 31 december '16)/2	399 797	147 702	40 907
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2016	(31 maart '16 + 30 juni '16 + 30 september '16 + 31 december '16)/4	396 839	146 057	39 772

		Helpers		
		Hoofd- Beroep	Bij- beroep	Na pensioen
31 december '15		37 375	4 796	834
31 december '16		35 923	4 685	951
Stap 1				
Raming 30 juni '16	(31 december '15 + 31 december '16)/2	36 649	4 741	893
Raming 31 maart '16	(31 december '15 + 30 juni '16)/2	37 012	4 768	863
Raming 30 september '16	(30 juni '16 + 31 december '16)/2	36 286	4 713	922
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	(31 december '15 + 31 maart '16)/2	37 194	4 782	849
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	(31 maart '16 + 30 juni '16)/2	36 831	4 754	878
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	(30 juni '16 + 30 september '16)/2	36 468	4 727	907
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	(30 september '16 + 31 december '16)/2	36 105	4 699	936
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2016	(31 maart '16 + 30 juni '16 + 30 september '16 + 31 december '16)/4	36 649	4 741	893

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 3.b. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSVZ per kwartaal en per jaar (België; 2016)

		Zelfstandigen		
		Hoofd- beroep	Bij- beroep	Na pensioen
31 december '15		641 517	227 074	63 034
31 december '16		652 211	234 568	67 587
Stap 1				
Raming 30 juni '16	(31 december '15 + 31 december '16)/2	646 864	230 821	65 311
Raming 31 maart '16	(31 december '15 + 30 juni '16)/2	644 191	228 948	64 172
Raming 30 september '16	(30 juni '16 + 31 december '16)/2	649 538	232 695	66 449
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	(31 december '15 + 31 maart '16)/2	642 854	228 011	63 603
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	(31 maart '16 + 30 juni '16)/2	645 527	229 884	64 741
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	(30 juni '16 + 30 september '16)/2	648 201	231 758	65 880
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	(30 september '16 + 31 december '16)/2	650 874	233 631	67 018
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2016	(31 maart '16 + 30 juni '16 + 30 september '16 + 31 december '16)/4	646 864	230 821	65 311

		Helpers		
		Hoofd-beroep	Bij-beroep	Na pensioen
31 december '15		55 922	8 312	1 342
31 december '16		54 210	8 366	1 501
Stap 1				
Raming 30 juni '16	(31 december '15 + 31 december '16)/2	55 066	8 339	1 422
Raming 31 maart '16	(31 december '15 + 30 juni '16)/2	55 494	8 326	1 382
Raming 30 september '16	(30 juni '16 + 31 december '16)/2	54 638	8 353	1 461
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	(31 december '15 + 31 maart '16)/2	55 708	8 319	1 362
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	(31 maart '16 + 30 juni '16)/2	55 280	8 332	1 402
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	(30 juni '16 + 30 september '16)/2	54 852	8 346	1 441
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	(30 september '16 + 31 december '16)/2	54 424	8 310	1 481
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2016	(31 maart '16 + 30 juni '16 + 30 september '16 + 31 december '16)/4	55 066	8 339	1 422

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

1.3. Kenmerken

WSE(42)-sectorindeling

In de telling van het aantal werkenden volgens werkplaats wordt een opsplitsing gemaakt naar WSE-sector van tewerkstelling, op basis van de Nace-Bel activiteitennomenclatuur. De Nace-sector is daarbij gekend volgens de activiteit van de vestiging (gedecentraliseerd).

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt een indeling gemaakt in vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

De PWA-jobs worden toegewezen aan de Nace-sector 78.1 'arbeidsbemiddeling', waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.

Bij de verdeling van de jobs voor zelfstandigen en helpers naar sector, beschikken we slechts over sectorgegevens per Nace-code op 2 digits. Nace-sector 84 (openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekering) wordt voor de WSE(42)-sectorindeling in principe echter verdeeld over drie WSE-sectoren, op basis van de Nace-codes op 3 digits (84.1/84.2/84.3). Voor de indeling van de jobs voor zelfstandigen en helpers worden alle jobs uit een van deze sectoren toegewezen aan Nace-code 84 (op 2 digit-niveau), en komen zij allen terecht in de WSE-sector q3 (algemene overheidsdiensten).

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

Tijdreeksbreuken

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op het globale aantal jobs en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector ‘Ter beschikkingstelling van personeel’ (Nace 78) of onder ‘Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting’ (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren ‘Diensten in verband met gebouwen’ (poetshulp) (Nace 81) en ‘Overige persoonlijke diensten’ (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 (‘draadgebonden communicatie’), 85.3 (‘secundair onderwijs’) en 85.4 (‘hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs’).
- Voor de cijfers van 2012 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector ‘Algemene Overheidsdiensten’ (Nace-sector 84.2).

Gemeente

De plaats van de vestiging, die bepaalt waar de job wordt geteld, is de gemeente (van de vestigingseenheid) waar de werknemer is tewerkgesteld. Jobs van werknemers zonder vaste plaats van tewerkstelling, van werknemers werkend bij de klant, van gedetacheerde werknemers en van thuiswerkers worden toegewezen aan de vestigingseenheid van de eigen onderneming waarvan zij administratief afhangen.

Voor werknemers van buitenlandse ondernemingen zonder vestiging in België en personeel van huishoudens (waar de woonplaats van de werkgever als plaats van tewerkstelling wordt beschouwd) moet vanaf 2014 een beperkte aanduiding van de plaats van tewerkstelling opgegeven worden. Hierdoor kunnen de jobs van werknemers van ondernemingen die hoofdzakelijk in het Vlaams, Waals of Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief zijn, niet aan één specifieke werkgemeente, -RESOC of -provincie worden toegewezen. Vandaar dat vanaf 2014 voor een aantal jobs deze lagere geografische niveaus niet gekend zijn.

1.4. Totaal aantal jobs 2016

Tabel 4 geeft een overzicht van het totaal aantal jobs in 2016, volgens de verschillende statuten (loon-trekkend, zelfstandig, helper).

Tabel 4. Eindresultaat totaal aantal loontrekkende jobs (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2016)

	Vlaams Gewest	België
Totaal aantal jobs	2 899 451	4 947 143
Loontrekkende jobs	2 274 681	3 939 320
RSZ	2 071 713	3 537 735
RSZPPO	177 590	362 819
RSZ studenten	22 767	34 651
RSZPPO studenten	1 445	2 543
PWA	1 166	1 572
Jobs van zelfstandigen	582 668	942 996
In hoofdberoep	396 839	646 864
In bijberoep	146 057	230 821
Na pensioen	39 772	65 311
Jobs van helpers	42 102	64 827
In hoofdberoep	36 468	55 066
In bijberoep	4 727	8 339
Na pensioen	907	1 422

Bron: Vlaamse arbeidsrekening (Bewerking Steunpunt Werk)

2. Raming van het totaal aantal vestigingen met personeel: update 2016

Voor de raming van het aantal vestigingen met personeel vertrekken we van de RSZ/RSZPPO gedecentraliseerde statistiek.

Tabel 5. Berekening van het gemiddeld aantal vestigingen met personeel gekend bij RSZ en RSZPPO per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest & België; 2016)

		Vlaams Gewest	België
31 december '15		162 041	281 061
30 juni '16		164 262	285 384
31 december '16		165 861	288 840
Stap 1			
Raming 31 maart '16	$(31 \text{ december '15} + 30 \text{ juni '16})/2$	163 152	283 223
Raming 30 september '16	$(30 \text{ juni '16} + 31 \text{ december '16})/2$	165 062	287 112
Stap 2			
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '16	$(31 \text{ december '15} + 31 \text{ maart '16})/2$	162 596	282 142
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '16	$(31 \text{ maart '16} + 30 \text{ juni '16})/2$	163 707	284 303
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '16	$(30 \text{ juni '16} + 30 \text{ september '16})/2$	164 662	286 248
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '16	$(30 \text{ september '16} + 31 \text{ dec. '16})/2$	165 461	287 976
Stap 3: jaargemiddelde 2016	$(\text{gem. 1}^{\text{ste}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 2}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 3}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16} + \text{gem. 4}^{\text{de}} \text{ kwartaal '16})/4$	164 107	285 167

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt Werk)